

Onderdoor watergeven vermindert koprot

• TEKST: JOOP DOORDUIN EN RINY ENGELAAN, PPO SECTOR GLASTUINBOUW, NAALDWIJK

• FOTO: PPO

Bij de bollenteelt van amaryllis is koprot een regelmatig voorkomend probleem, dat zich vaak voordoet in combinatie met kartelblad. Koprot wordt in eerste instantie zichtbaar bij het blad afsnijden als de bollen worden gerooid. Ook komt het voor dat koprot in een later stadium in het handelskanaal zichtbaar wordt. Aangetaste bollen zijn ongeschikt voor verhandeling.

Zowel in grote als in kleine bolmaten dringt koprot enkele centimeters de bol in

Telers van Hippeastrum vermoeden dat het bovendoor watergeven, waardoor er water in de bolhals blijft staan, een belangrijke oorzaak is van koprot. Om dit na te gaan is op een praktijkbedrijf, waar koprot regelmatig voorkomt, een tweejarige proef uitgevoerd. Bij twee rassen zijn vijf combinaties van bovendoor en onderdoor watergeven onderzocht. Omdat telers de indruk hebben dat koprot bij grotere plantgoedmaten meer voorkomt dan bij kleine bolmaten, zijn in de proef twee bolmaten geplant.

SCHIMMEL

De PD isoleerde uit bollen van deze proef de secundaire schimmel *Fusarium proliferatum*, niet te verwarren met *Fusarium sacchari* die bij amaryllis de wortels en bolbodem kan aantasten. Het eerste jaar nam het percentage koprot toe naarmate er tijdens de teelt meer bovendoor werd water gegeven. Bij uitsluitend onderdoor watergeven was het aantastingpercentage 1,5 % en liep op tot 3,5 % bij uitsluitend bovendoor watergeven met de regenleiding. Tussen de rassen is er een groot verschil in gevoeligheid; van de twee gebruikte rassen werd bij 'Apple Blossom' geen koprot geconstateerd en bij 'Orange Sovereign' wel. De meeste bollen met koprot hadden ook kartelblad, maar lang niet alle bollen met kartelblad had-

den koprot. In het tweede jaar werd geen koprot geconstateerd. Bij de grotere bolmaat kwam meer koprot voor dan bij de kleinere maten. Dit bevestigt het beeld dat bij de telers leeft. Een afdoende verklaring is hiervoor nog niet gevonden. In de praktijk blijkt dat bollen van verschillende herkomst kunnen verschillen in de mate van koprot-aantasting. Dit zou er op kunnen wijzen dat een deel van de oorzaak van koprot al in het voorafgaande teeltjaar moet worden gezocht: tijdens de teeltperiode en/of tijdens het rooien en verwerken van de bollen. De watergeefbehandelingen gaven geen betrouwbare verschillen in bol- en klisterverproductie.

NIET VOLLEDIG

Onderdoor watergeven kan een bijdrage leveren aan het terugdringen van koprot, het is echter geen volledige oplossing. Vanuit de praktijk is ook bekend dat er problemen met koprot zijn waar onderdoor wordt watergege-

ven met druppelleidingen. Er is dus meer aan de hand. Het probleem moet echter wel teruggedrongen en beheersbaar worden vanwege teeltrendement en betrouwbare levering aan de afnemer.

Om te komen tot een oplossing van het probleem is het nodig om na te gaan wanneer koprot nu echt ontstaat tijdens de teelt. Tot nu toe is het meestal een constatering achteraf bij het rooien en de bollenexporteur.

Telers kunnen zelf een belangrijke bijdrage leveren door de gewasontwikkeling en bolgroei kritisch te volgen tijdens de teelt. Het gegeven dat grotere plantgoedbollen gevoeliger zijn houdt in dat ook naar invloeden van het eerste teeljaar moet worden gekeken.

Om nieuwe aanknopingspunten te vinden dienen de bevindingen te worden uitgewisseld en geanalyseerd.

Het onderzoek is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw.

Behandeling	Behandelingen met aantal weken bovendoor en onderdoor watergeven	
	bovendoor	onderdoor
1	0	35 (hele teelt)
2	10	25
3	18	17
4	26	9
5	35 (hele teelt)	0